

Užívání drog a výskyt zdravotních komplikací mezi účastníky tanečních akcí

Mravčík Viktor*

Valnoha Jiří**

Kateřina Škařupová***

* vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti

** vedoucí programu Prevence zneužívání syntetických drog a vedoucí Terénních programů Brno, Sdružení Podané ruce

*** studentka sociologie FSS, MU, Brno, administrátorka stránek www.extc.cz

Abstrakt

Cíl: Cílem průzkumu bylo zmapovat užívání drog v prostředí tanečních akcí a výskyt zdravotních komplikací vyskytujících se u návštěvníků tanečních akcí. **Metodika:** K analýze byl využit jednostránkový dotazník, jehož respondenty byli účastníci tanečních akcí, kteří v r. 2003 využili preventivních a harm reduction služeb poskytovaných nestátními organizacemi. Dotazník byl zaměřen na celoživotní prevalenci a opakované (3 a vícekrát) užití vybraných drog v posledních 30 dnech a na výskyt vybraných zdravotních komplikací a jejich příčin. Byla provedena frekvenční analýza a dále analýza souvislosti výskytu zdravotních komplikací na recentním užívání drog vyjádřená jako ODDS ratio. **Výsledky:** Výběrový soubor tvořilo 468 návštěvníků 25 tanečních akcí, z toho bylo 330 (70,5 %) mužů a 138 (29,5 %) žen. Podle věku se maximum respondentů nacházelo ve věkové skupině 15 – 19 let (46,6 %), průměrný věk mužů byl 21, žen 19 let. Až 49,1 % souboru bylo v současné době žákem nebo studentem základní, střední či vysoké školy, nezaměstnaných bylo v souboru 6,8 %. Celoživotní prevalence užití extáze byla 90,4 %, konopných látek 91,2 %, pervitinu a jiných amfetaminů 53,0 %, heroinu 7,7 %, kokainu 17,5 %, halucinogenů 51,7 %. Třikrát a častěji v posledním měsíci užilo extázi 26,7 %, konopnou látku 55,1 %, pervitin a jiné amfetaminy 15,6 %, heroin 1,5 %, kokain 2,1 % a halucinogeny 8,8 % souboru. Více než jednu drogu z vyjmenovaných užila třikrát a více v posledních 30 dnech cca třetina souboru. 9,6 % klientů-prvouživatelů využilo poradenskou službu bez předchozí zkušenosti s užitím extáze. Zdravotní komplikace v souvislosti s pobytem na taneční akci uvedlo cca 30 % respondentů, cca 4 % respondentů následně vyhledalo lékaře. Z potíží byly nejčastěji udávány nevolnost, bolesti hlavy, zvracení, bušení srdce a úzkost. Nejčastěji udávanými příčinami byly horko, vyčerpání, nadměrné požití drogy a užití

více látek najednou. Statisticky významnými predikčními faktory výskytu zdravotních komplikací spojených s pobytem na taneční akci byly identifikovány intenzivní užívání extáze, konopných látek, pervitinu a jiných amfetaminů, halucinogenů a polydrug use v posledních 30 dnech. **Závěr:** Průzkum potvrdil vysokou prevalenci užívání nelegálních drog a jejich kombinací mezi návštěvníky tanečních akcí. Preventivní a harm reduction služby na tanečních akcích jsou vhodným nástrojem pro monitorování užívání drog a dalších rizik na taneční scéně obecně. Ukazuje se, že tyto služby ve významné míře zasahují také prvouživatele drog, kteří jsou z hlediska možného výskytu zdravotních komplikací po užití drogy nejohroženější skupinou.

Klíčová slova: taneční scéna – taneční drogy – užívání drog - extáze – MDMA - zdravotní důsledky